

Inárcs Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
/ 2025. (..) önkormányzati rendelete
a fás szárú növények védelméről, ültetéséről, gondozásáról

[1] A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontja szerinti helyi környezet- és természetvédelmi közfeladatait a helyi önkormányzat az alábbi szabályok előírásával és betartatásával kívánja biztosítani.

[2] Inárcs Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (1) és (2) bekezdéseiben kapott felhatalmazás alapján Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdés meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva a következőket rendeli el:

A rendelet célja

1. § A rendelet célja, hogy a község belterületén a helyi sajátosságok figyelembevételével egységes szabályok alakuljanak ki a fás szárú növények ültetésére és kivágására úgy, hogy a várható lombkorona és gyökérzet növekedésének figyelembevételével a szomszédjogi jogviták is elkerülhetők legyenek.

A rendelet hatálya

2. § A rendelet területi hatálya kiterjed Inárcs Nagyközség belterületére és azon belül minden magánszemélyre, jogi személyre, és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetre.

Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazása szempontjából:

1. *Fás szárú növény*: a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX.30.) Korm. rendeletben meghatározott fogalom.
2. *Közterület*: a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvényben meghatározott fogalom.
3. *Zöldfelület*: a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX.30.) Korm. rendeletben meghatározott települési zöldfelülettel azonos fogalom.
4. *Vegetációs időszak*: a rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak.
5. *Fa jelentős mértékű csonkítása*: Olyan mértékű beavatkozás a fa állagába, mely ennek további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza.
6. *Illegális fakivágás*: engedély nélkül végzett fakivágás.
7. *Inváziós fajú fás szárú növények*: a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 2. mellékletében meghatározottak

Hatásköri szabályok

4. § (1) Az e rendeletben szabályozott önkormányzati hatósági ügyekben a hatáskört Inárcs Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a jegyzőre ruházza át.

(2) Jelen rendeletben szabályozott viszonyokkal kapcsolatos eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény rendelkezései az irányadók.

A Zöldterületek és zöldfelületek megóvása

5. § (1) Inárcs Nagyközség belterületén gondoskodni kell a zöldfelületeken található fás szárú növényállomány megőrzéséről, lehetőségek szerinti növeléséről, ennek érdekében a tulajdonos köteles a tulajdonában lévő zöldfelületet:

- a) a jó gazda gondosságával ápolni és gondozni,
- b) a kórokozóktól, a kártevőktől és szakszerűtlen kezelésektől megóvni, továbbá
- c) a szomszédos magántulajdonban lévő ingatlanra, vagy a közterületre nyúló növényi ágakat, egyéb növényi részeket levágni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jó gazda gondossága szerinti kezelésnek minősül a fás szárú növény

- a) fajtatulajdonságainak és növekedési jellemzőinek megfelelő metszése, ifjítása,
- b) öntözési lehetőségének biztosítása, továbbá
- c) kiszáradás esetén annak eltávolítása.

Telepítési távolságokra vonatkozó előírások

6. § (1) A legkisebb ültetési, telepítési távolság

- a) az 1 méternél magasabbra nem növe cserje, bokor egyede esetén épülettől mért legalább 1,5 méter, telekhatártól mért legalább 1 méter,
- b) a 2 méternél magasabbra nem növe cserje, bokor, sövény, díszfa, szőlő egyede esetén épülettől mért legalább 2,5 méter, telekhatártól mért legalább 2 méter,
- c) a 3 méternél magasabbra nem növe minden egyéb bokor és díszfa egyede esetén épülettől mért legalább 2,5 méter, telekhatártól mért legalább 3 méter,
- d) a 4 méternél magasabbra nem növe, nem terebélyes díszfa egyede esetén épülettől mért legalább 3,5 méter, telekhatártól mért legalább 4 méter,
- e) a 4 méternél magasabbra növe terebélyes díszfa, alacsony növésű gyümölcsfa egyede esetén épülettől mért legalább 4,5 méter, telekhatártól mért legalább 5 méter,
- f) Cseresznye, nyár, fűz, akác, fenyő és egyéb magasabb növésű gyümölcsfa egyede esetén épülettől mért legalább 5,5 méter, telekhatártól mért legalább 6 méter,
- g) Dió, szelíd és vadgesztenyefa egyede esetén épülettől mért legalább 6,5 méter, telekhatártól mért legalább 7 méter,

(2) Az (1) bekezdés szerinti ültetési távolság irányadó azon fás szárú növény esetében is, amelyik természetes növekedésében az adott pontban megadott magasságot egyébként meghaladja, de a növény magasságát az ingatlan tulajdonosa, használója az alkalmazott ültetési távolság szerint kategória szerinti méretre korlátozza, és azon megtartja.

(3) Élő sövény kerítésként, vagy lehatárolásként telekhatárra csak mindkét ingatlan tulajdonosának beleegyezésével telepíthető és annak későbbi gondozása is közös feladatuk. Amennyiben az élő sövény életkora meghaladja a 2 évet, a szomszédok közös beleegyezése megadottnak tekintendő.

(4) Kúszó-kapaszkodó fás szárú növény csak saját tulajdonban lévő falra, fára, kerítésre futtatható fel. Ilyen növényt a telekhatáron álló szomszédos épületre csak a szomszédos épület tulajdonosának előzetes hozzájárulásával szabad felfuttatni.

(5) Az ingatlan tulajdonosa folyamatosan köteles gondoskodni arról, hogy az ingatlanán élő növényzet ne lőgjon át a szomszédos ingatlanra.

(6) A kialakuló lombkorona fél méternél nem lehet közelebb az építmény falához.

Közterülete történő telepítés

7. § (1) Közterületen fás szárú növényt telepíteni csak a telepítést megelőzően kiadott végleges engedély alapján lehet. Amennyiben a jegyző a kérelmező javára döntött, a határozat előzetesen végrehajtható.

(2) A közterületen ültetett fás szárú növények jelen rendelet 5. §-a szerinti ápolásáról növényt ültető személy, annak jogutódja, kétség esetén a növényhez legközelebb eső, magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni.

(3) Közterületen kizárólag az engedélyben meghatározott fák ültethetők. Ha az engedélyben az ültethető fás szárú növény fajtája nincs meghatározva, elsősorban őshonos, magyar fajtájú fás szárú növényeket ültethetők. Allergizáló, vagy inváziós fajú fás szárú növények ültetése tilos.

(4) A legkisebb ültetési, telepítési távolság közterületen:

- a) közmű vezeték nyomvonalától mért 2 méter,
- b) egyéb vezeték, illetve csapadékvíz elvezető árok szélétől mért 1 méter,
- c) a fák közötti ültetési távolság jelen rendelet 6. § (1) bekezdés b)-e) pontjai szerinti fás szárú növények (alacsony növekedésű fa) esetén legalább 5 méter, távolság jelen rendelet 6. § (1) bekezdés f)-g) pontjai szerinti magas növekedésű fa esetén legalább 7 méter,
- d) kiskoronás fa (jelen rendelet 6. § (1) bekezdés b)-c) pontjai) telekhatártól, épülettől legalább 2 méter, épületen elhelyezett ajtó, ablak előtt legkevesebb 2,5 méter, kapubehajtótól legkevesebb 1 méter,
- e) középkoronájú fa (jelen rendelet 6. § (1) bekezdés d)-e) pontjai) telekhatártól, épülettől legalább 2,5 méter, épületen elhelyezett ajtó, ablak előtt legkevesebb 3 méter, kapubehajtótól legkevesebb 1,5 méter,

- f) nagykoronájú fa (jelen rendelet 6. § (1) bekezdés f)-g) pontjai) telekhatártól, épülettől legalább 3 méter, épületen elhelyezett ajtó, ablak előtt legkevesebb 3,5 méter, kapubehajtótól legkevesebb 2 méter.

(5) Légvezeték alá, valamint a légvezetékől számított 3 méter távolságban 3 méternél magasabbra növényfa nem ültethető. A már kiültetett fák esetében a tulajdonos köteles úgy gondozni, hogy a fa lombja a légvezetékbe ne érjen.

(6) Fás szárú növények telepítésekor be kell tartani a közutakra érvényes előírásokat, közlekedésbiztonsági okok miatt a beláthatóságot biztosítani kell, a növényültetés a közterület-használatot nem zavarhatja.

(7) A telepített fás szárú növényzet magassága a csomóponti rálátási háromszögekben nem akadályozhatja a rálátást.

(8) Növényültetésnél az utcafronton a meglévő, illetve tervezett járda helyét biztosítani kell.

(9) A (4) bekezdésben foglalt telepítési távolságoktól kérelemre a jegyző eltérést engedélyezhet, amennyiben a növénytelepítéssel érintett telekszomszéd ahhoz előzetesen írásban hozzájárul. A kérelemhez ezt az írásbeli hozzájárulását csatolni kell.

(10) A fás szárú növények ültetése során az erre vonatkozó más hatósági szabályokat és kötelezéseket (pl. a biztonsági övezet előírásait) be kell tartani.

(11) A jegyző adott fajta fás szárú növény telepítését közlekedésbiztonsági okok miatt kizárhatja, illetve meglévő fás szárú növény kivágását határozatában hivatalból előírhatja. Amennyiben a végleges határozatot a kötelezett nem hajtja végre, Inárcs Nagyközség Önkormányzata a kötelezett költségére a fás szárú növényt eltávolíttatja.

(12) Közterületi telekhatáron élő sövényt csak úgy szabad ültetni, hogy a sövény a magántulajdonban lévő ingatlan határán túlra ne nyúljon, illetve a tulajdonos köteles gondoskodni a kifejtett sövény metszéséről.

A közterületen található fa kivágása és pótlása

8. § (1) Közterületen lévő fás szárú növények kivágására a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX.30.) Korm. rendelet szabályai vonatkoznak – a kérelmet a rendelet melléklete szerinti adattartalommal kell a jegyzőhöz benyújtani.

(2) Az fakivágást a jegyző igazoltnak tekinti, ha a fás szárú növény elhelyezkedése a közlekedésbiztonságot, állapota a személy-, vagy vagyonbiztonságot veszélyeztet, vagy ha erdészeti, kertészeti szakvéleménnyel igazolják, hogy a fa kiszáradt, illetve a kivágásra fertőzés további terjedésének megelőzése miatt van szükség.

(3) Az életet, vagy a vagyon biztonságát veszélyeztető fás szárú növény kivágásáról, eltávolításáról a közterülettel legközelebb határos, magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni. A jegyzőt az eltávolítás tervezett időpontja előtt legalább három nappal a tulajdonos értesíteni köteles. Amennyiben a veszély elhárításának sürgőssége miatt az értesítésre a tulajdonosnak nincs módja, köteles azt a jegyzőnek pótlólag bejelenteni, legkésőbb a fa kivágását követő három napon belül.

(4) A jegyző a (2) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítésére a kötelezettet felszólíthatja. Amennyiben a közterülettel legközelebb határos, magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonosa az élet-vagy vagyonbiztonságot veszélyeztető fa kivágásáról, illetve eltávolításáról határidőn belül nem gondoskodik, a jegyző intézkedhet a tulajdonos költségén történő eltávolításról.

9. § (1) A jegyző a kivágást pótlási kötelezettséghez köti, továbbá megtilthatja a fás szárú növény kivágását, ha annak megőrzése indokolt. A pótlási kötelezettség mértéke megegyezik a kivágott fa darabszámával.

(2) A jegyző a fakivágás engedélyezése keretében rendelkezik a fás szárú növény pótlásáról. Az engedélynek tartalmaznia kell a kivágás indokát, a pótlásként elültetendő fás szárú növény darabszámát, fajtát, a pótlás határidejét.

(3) A pótlási kötelezettség a közterülettel legközelebb határos, magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonosát, vagy azt terheli, akinek az érdekében a fakivágás megtörtént.

(4) Ha a kivágott fás szárú növény helyének közvetlen környezetében a telepítés egyéb indok miatt nem lehetséges, a hozzájárulásban elő kell írni a telepítés helyét is.

(5) Ha a fa a pótlásától számított második vegetációs időszak kezdetén sem hajt ki, a pótlás eredménytelennek tekintendő.

(6) Eredménytelen pótlás esetén a fakivágásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ideértve az újabb pótlási kötelezést is.

A kompenzáció szabályai

10. § (1) Amennyiben a helyben történő pótlásra túltelepítés miatt nincs lehetőség, vagy nem jelölhető ki a pótlás helyszínéül más ingatlan, a pótlási kötelezettséget pénzben kell teljesíteni a pótlásra kötelezettnek. Pénzbeli megváltás kivételes esetben akkor állapítható meg, ha a pótlási kötelezettség közterületen túltelepítés miatt nem teljesíthető.

(2) A pótlási kötelezettség a túltelepítés elkerülése érdekében úgy is teljesíthető, ha a pótlásra előírt fa darabszámának egy részét a kivágással érintett ingatlanon ültetik el, a fennmaradó pótolandó fa ültetése pedig pénzben váltható meg.

(3) A pénzbeli megváltás egységára bruttó 35.000,- Ft.

(4) A kompenzáció összegét a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül Inárcs Nagyközség Önkormányzatának erre megjelölt számlájára kell teljesíteni.

(5) A befolyt kompenzáció teljes összegét fapótlásra, fatelepítésre és ezek gondozására kell felhasználni.

Egyéb rendelkezések

11. § (1) Amennyiben az e rendelet hatályba lépését megelőzően telepített fás szárú növény nem felel meg jelen rendeletben előírt szabályoknak, a rendelet **7. § (2)** bekezdése szerinti személy azt köteles úgy gondozni és metszeni, hogy a szomszédokat, a további érintetteket ne zavarja, közlekedésbiztonsági veszélyt ne teremtsen, illetve más tulajdonában kárt ne okozzon.

(2) Jelen rendeletbe foglalt szabályok megsértése esetén a szabályszegő köteles az eredeti állapotot helyreállítani, amennyiben az lehetséges. Illegális fakivágás, ismételt szabályszegés, vagy a jegyző határozatába foglalt kötelezettségektől való eltérés esetén a közösségi együttélés szabályainak megsértése miatt közigazgatási bírsággal sújtható. A bírság ismételt szabályszegés esetén ismételten kiszabható.

Záró rendelkezések

12. § Ez a rendelet 2025. szeptember 1-jén lép hatályba.